

Zorg en ondersteuning voor mensen met verward gedrag in HM Nieuwsbrief april 2018

In Hollands Midden werken 19 gemeenten, politie, cliëntvertegenwoordigers, zorginstellingen en maatschappelijke organisaties samen om de ondersteuning van mensen met verward gedrag te verbeteren. De opening van de Psychiatrische Eerste Hulp (PEH) en het organiseren van passend vervoer zijn onderdelen van dit regionale programma. In het programma van Hollands Midden spelen ook preventie en vroegtijdige signalering een belangrijke rol.

Een gemeentelijk verbinder voor Hollands Midden

Vanuit het programma zetten we een gemeentelijk verbinder in om gemeenten te stimuleren en te faciliteren bij het lokaal realiseren van die bouwstenen uit de aanpak die op lokaal of zelfs wijkniveau goed geborgd moeten worden, zoals het betrekken van cliënten en hun naasten, preventie en levensstructuur, vroegsignalering en passende ondersteuning en zorg.

Vrijwel alle gemeenten in Hollands Midden zijn bezig met een aanpak van zorg en ondersteuning voor mensen met verward gedrag. De meesten doen dit binnen een bredere aanpak voor kwetsbare mensen, zoals maatschappelijke zorg, OGGZ of verbindingen tussen Zorg en Veiligheid. Met subsidie van Zonmw worden specifieke plannen in het kader van het programma uitgevoerd waaronder de versterking van GGZ in de wijk met ervaringsdeskundigen vanuit een zelfregiecentrum, het opstellen van een plan van aanpak maatschappelijke zorg op subregionaal niveau, de invoering van de crisiskaart Hollands Midden breed en een onderzoek naar de positionering en taken van het Meldpunt Zorg en Overlast van de GGD. Al deze plannen hebben met elkaar gemeen dat ze door meerdere ketenpartners gezamenlijk uitgevoerd worden en zoveel mogelijk cliënten en hun naasten betrokken zijn bij de planvorming en de uitvoering.

Uit de onlangs uitgebrachte [monitor van het landelijk Schakelteam](#) komt naar voren dat gemeenten in de regio Hollands Midden goed op weg zijn en actief werken aan een goed werkende aanpak voor mensen met verward gedrag. Maar het kan nog altijd beter, bijvoorbeeld de verbinding tussen Zorg en Veiligheid wordt nog niet overal vanzelf of goed gelegd en ook kan een betere verbinding met eerstelijnsvoorzieningen zoals de huisartsen POH-GGZ, wijkverpleging meer opleveren, specifiek voor deze doelgroep. En als we werkelijk willen spreken van een inclusieve samenleving zal er nog veel moeten gebeuren op het vlak van bewustwording en anti-stigma activiteiten zodat deze kwetsbare inwoners niet alleen een huis gaan krijgen in de wijken, maar werkelijk kunnen wonen in een wijk en op alle vlakken kunnen deelnemen en van betekenis kunnen zijn. De gemeentelijk verbinder kent deze voorbeelden uit de regio en de landelijke ontwikkelingen en kan deze delen met andere gemeenten. Zo worden de goede voorbeelden zoveel mogelijk verspreid en lokaal ingebed zodat eind 2018 kunnen spreken van een werkende aanpak in de regio Hollands Midden. De gemeentelijk verbinder, Sophie Straatman, is te bereiken via sophie.straatman@gouda.nl of telefonisch 06-10431463.

'Zo normaal mogelijk vervoer' voor personen met verward gedrag in Hollands Midden

Op vrijdag 6 april is de Quick Responder voor het vervoer van mensen met acuut verward gedrag, gestart. In een eenvoudig vervoermiddel (prikkelarme bus zonder sirenes) rijdt een ervaren verpleegkundige mee, die direct hulp kan bieden en kan inschatten wat de betrokkene nodig heeft.

Tot nu toe kwam de politie vaak in actie om mensen met verward gedrag naar de Psychiatrische Eerste Hulp (PEH) in Leiden of naar huis te brengen.

Nu kan de politie of ambulance –in eerste instantie in de gemeenten Gouda, Waddinxveen, Bodegraven/Reeuwijk, Zuidplas en Krimpenerwaard – na overleg met de meldkamer van de PEH, de Quick Responder oproepen. Daardoor is er snel een verpleegkundige ter plaatse die getraind is in omgaan met verward gedrag. Hij of zij bespreekt de situatie met de politie en/of ambulance en zij maken gezamenlijk een inschatting of de betrokkene door de Quick Responder vervoerd wordt naar de PEH. Daar is 24/7 een zorgteam beschikbaar.

Het experiment met deze vervoersoplossing duurt ongeveer tien maanden. Daarna worden de ervaringen en resultaten geëvalueerd. Begin 2019 is duidelijk of dit experiment succesvol is en een vervolg krijgt. Of en hoe dit experiment een vervolg krijgt, hangt af van de resultaten en van de mogelijkheden voor structurele financiering.

Een leerzame training Mental Health First Aid voor professionals

In de eerste drie maanden van 2018 hebben ruim 80 professionals die verbonden zijn aan het Veiligheidshuis Hollands Midden de training Mental Health First Aid (MHFA) gevolgd. GGzE en Indigo Rijnmond hebben in totaal zes trainingen in onze regio verzorgd. De deelnemers hebben in vier dagdelen (opnieuw) geleerd hoe ze iemand die psychische/psychiatrische klachten ontwikkelt of in een crisissituatie verkeert, het beste kunnen helpen.

“Deze training is perfect om kennis op te frissen op diverse thema’s. Ook was het erg leerzaam om niet alleen met je eigen beroepsgroep de cursus te volgen, maar ook ervaringen van andere partners te horen.” - Deelnemend professional

Depressie, angstproblematiek, psychose, middelengebruik, paniekaanvallen en agressief gedrag zijn enkele thema’s die aan bod gekomen zijn. De groep professionals was zeer divers: zowel gemeenten als partners uit de justitiële en zorgketen hebben deelgenomen. Er waren ook verschillende collega’s die werkzaam zijn in de GGZ die hun kennis op wilden frissen. Professionals hebben de training als zeer leerzaam ervaren.

“Ik vond het echt een eyeopener dat cursussen op het gebied van medische eerste hulp zo vanzelfsprekend zijn, maar psychiatrische eerste hulp tot op heden zo onbekend was. Als je hoort hoeveel personen met een psychiatrisch probleem in aanraking komen vind ik het alleen nog maar beter dat hier aandacht voor is in de vorm van deze cursus.” - Deelnemend professional

De organisaties die nu hebben deelgenomen aan de training MFHA zijn:

❖ Veiligheidshuis Hollands Midden	❖ Sociaal teams volwassenen
❖ Politie	❖ Algemeen maatschappelijk werk
❖ Gemeenten regio HM, zowel zorg, samenleving, veiligheid, openbare ruimte	❖ Libertas
❖ Raad voor de Kinderbescherming	❖ Leger des Heils
❖ Openbaar ministerie	❖ GGZ Rivierduinen
❖ Jongerenwerkorganisaties	❖ Exodus
❖ Reclassering Nederland	❖ De sleutels
❖ De Brug	❖ Jeugd en Gezinteams
❖ Fivoor	❖ De Binnenvest

Een nieuwe cyclus is in voorbereiding. We houden u hiervan op de hoogte.

Vaart in de Crisiskaart in Hollands Midden

Begin dit jaar zijn Stichting Lumen en Stichting Kernkracht met subsidie van ZonMw, gestart met het Project ‘Vaart in de Crisiskaart in Hollands Midden’. De Crisiskaart is een persoonlijk, opvouwbaar kaartje, zo groot als een bankpas. Je draagt de Crisiskaart altijd met je mee, bijvoorbeeld in je portemonnee. De Crisiskaart geeft aan wat jouw wensen zijn tijdens een crisis. Wat moeten omstanders en hulpverleners doen of laten? Wie

kunnen ze bellen? Ook staat op de kaart welke afspraken zijn gemaakt met bijvoorbeeld behandelaar(s), crisisdienst en vertrouwenspersonen. De crisiskaart kan als preventief instrument worden ingezet in het kader van de regionale aanpak van mensen met verward gedrag.

Inmiddels is een groepje ervaren consultants begonnen met het maken van de eerste kaarten. Voor uitbreiding van het team zoeken wij mensen met ervaringskennis op gebied van psychische aandoeningen, psychosociale problemen en/of verslavingsproblematiek, die zich als vrijwilliger voor dit project willen inzetten en daarvoor de training tot consultant crisiskaart willen volgen. (trainingsdata: 23 april, 2, 9 en 16 mei)

Heeft u interesse in het project en/of de functie van consultant crisiskaart? Neem dan contact op met Frouke Lampe (projectcoördinator) froukelampe@zonzh.nl / 06-81624676

Overige ontwikkelingen volgen wij op de voet

Naast bovengenoemde initiatieven speelt ook op landelijk niveau een aantal ontwikkelingen zoals de financiering van de acute psychiatrie, nieuwe wet- en regelgeving gericht op gedwongen zorg (Wet verplichte GGZ) en een onderzoek naar de E33 meldingen van RIVM. Wij volgen de ontwikkelingen op de voet en anticiperen hier zo goed mogelijk op.

Voor meer informatie over deze nieuwsbrief, over het programma en ontwikkelingen kunt u contact opnemen met: Kitty van der Voorn, programmacoördinator:
van.der.voorn@oegstgeest.nl / 06-44296013